

การสงเคราะห์หญิงโสเภณีในประเทศไทย
(REHABILITATION OF PROSTITUTES IN THAILAND)

โดย

นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ ร.บ. (เกียรตินิยม) (จุฬา)

005352

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาการปกครอง

พ.ศ. ๒๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
ประธานกรรมการ

พว. ก. อ. น. กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย อาจารย์ประเสริฐ แยมกลิ่นฟูง

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕๐๘

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสงเคราะห์หญิงโสเภณีในประเทศไทย

โดย นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ แผนกวิชาการปกครอง พ.ศ. ๒๕๐๗

บทคัดย่อ

การโสเภณีนับเป็นปัญหาทางสังคมอันหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ได้พยายามดำเนินการแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ ประเทศไทยได้แก้ไขปัญหานี้โดยจัดให้มีการยกเลิกการจดทะเบียนโสเภณี และจัดให้มีการสงเคราะห์หญิงโสเภณีให้กลับตัวเป็นคนดี ฉะนั้นการจัดให้มีการสงเคราะห์หญิงโสเภณี จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าว ในการค้นคว้าวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ดำเนินการศึกษาถึงการดำเนินงานสงเคราะห์ของสถานสงเคราะห์หญิงโสเภณีที่รัฐได้จัดตั้งขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูล การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเปรียบเทียบถึงการดำเนินงานในต่างประเทศ และการศึกษาถึงโสเภณีบางราย และจากผลของการศึกษาพบว่า การดำเนินงานสงเคราะห์โสเภณีในขณะนี้ดำเนินไปไม่ได้ผลดีตามที่มุ่งหมายไว้ ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคในด้านการบริหารงานและวิธีการดำเนินงาน จึงเสนอแนะให้รีบแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าวให้หมดไปอันจะเป็นผลให้การดำเนินงานได้ผลดียิ่งขึ้น.

วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ยกย่องความกรุณาอนุเคราะห์ของผู้มีรายนามดัง
 ต่อไปนี้ คือ ศาสตราจารย์ เกษม อุทยานิน คณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 และ ประธานกรรมการสาขาสังคมวิทยา สภาวิจัยแห่งชาติ ที่ได้กรุณาให้ความสนับสนุนแก่
 ผู้เขียนตลอดมา แพทย์หญิง ดร.เพียร เวชบูล ประธานอนุกรรมการวิจัยเรื่องการโสเภณี
 สาขาสังคมวิทยา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้เขียน และยังได้กรุณาให้ผู้เขียนหยิบยืมหนังสือ
 และเอกสารอีกเป็นจำนวนมากมิใช่น้อย อาจารย์ประเสริฐ แยมกลินฟุง อาจารย์เอก แผนก
 วิชาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬา ฯ ที่ได้ทำการควบคุมการวิจัยในครั้งนี้อย่างใกล้ชิด อาจารย์
 ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ อาจารย์โท แผนกวิชาสังคม คณะรัฐศาสตร์ และเลขาธิการคณะ
 อนุกรรมการวิจัยเรื่องการโสเภณี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดีและสุดท้ายคือ
 คุณบุญเหลือ เจริญวงศ์ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ และเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของสถาน
 สงเคราะห์หญิงไร้อาชีพปากเกร็ด และบ้านเกร็ดตระการ ที่ได้กรุณาให้ความสะดวก และให้
 ความร่วมมือแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดี ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
คำขอบคุณ.....	ง
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
แผนภูมิประกอบ.....	ญ
บทนำ.....	จ
ภาค ๑ เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับโสเภณี.....	๘
บทที่ ๑ ประวัติของโสเภณี.....	๘
ก สมัยดั้งเดิม.....	๙
ข สมัยกรีกและโรมัน.....	๑๒
ค สมัยกลาง.....	๑๘
ง สมัยปฏิวัติอุตสาหกรรมและปัจจุบัน.....	๒๑
บทที่ ๒ ความเป็นมาของโสเภณีในประเทศไทย.....	๒๕
ก ก่อนใช้ พ.ร.บ.ป้องกันสัจจรโรค.....	๒๕
ข ระหว่างใช้ พ.ร.บ.ป้องกันสัจจรโรค.....	๓๐
ค ระหว่างใช้ พ.ร.บ.ปรามการค้าประเวณี.....	๓๒
บทที่ ๓ ปัจจัยที่ทำให้หญิงเป็นโสเภณี.....	๔๐
ก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล.....	๔๓
(๑) ปัจจัยทางชีววิทยา.....	๔๓
(๒) ปัจจัยทางสรีรวิทยา.....	๔๗
(๓) ปัจจัยทางจิตวิทยา.....	๕๑

	ข	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม	๖๐
		(๑) ปัจจัยทางครอบครัว.....	๖๐
		(๒) ปัจจัยเกี่ยวกับนิเวศน์.....	๖๕
		(๓) ปัจจัยเกี่ยวกับความยากจน	๖๕
		(๔) ปัจจัยทางค่านิยมชนธรรม	๗๐
ภาค ๒		การสงเคราะห์โสเภณีในประเทศไทย	๗๕
บทที่ ๔		การบริหารงานสงเคราะห์โสเภณี	๗๕
	ก	ประวัติของสถานสงเคราะห์.....	๗๕
	ข	ความมุ่งหมาย	๗๘
	ค	การบริหารงานของสถานสงเคราะห์	๗๘
		(๑) อาคารสถานที่	๗๘
		(๒) การจัดองค์การ	๘๐
		(๓) เจ้าหน้าที่	๘๔
		(๔) ฐานะการเงิน	๘๕
		(๕) การประสานงาน	๘๘
บทที่ ๕		การดำเนินงานสงเคราะห์.....	๘๓
	ก	ขอบเขตของการสงเคราะห์	๘๓
	ข	กรรมวิธีดำเนินงานสงเคราะห์.....	๘๘
	ค	การปรับสภาพ การฝึกอาชีพ การใช้แรงงาน	๑๐๒
	ง	ระเบียบวินัย	๑๑๐
	จ	สิ่งที่จัดให้แก่ผู้รับการสงเคราะห์	๑๑๖
	ฉ	ปัญหาต่าง ๆ ในสถานสงเคราะห์.....	๑๑๘

บทที่ ๖	การปลดปล่อย	๑๒๓
ก	ระเบียบการปลดปล่อย	๑๒๓
ข	วิธีการปลดปล่อย	๑๒๖
ค	การช่วยเหลือภายหลังการปลดปล่อย	๑๓๑
ง	การติดตามผล	๑๓๓
บทที่ ๗	การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานสงเคราะห์บางประการ	๑๓๔
ก	การบริหารงานสถานสงเคราะห์	๑๓๕
ข	วิธีการสงเคราะห์	๑๓๘
ค	การปลดปล่อยตัวผู้รับการสงเคราะห์	๑๔๒
บทสรุป		๑๔๖
ภาคผนวก		๑๔๗
๑.	การศึกษาถึงโสเภณีบางราย	๑๕๔
รายชื่อ	รายที่ ๑	๑๕๔
รายที่ ๒		๑๕๗
รายที่ ๓		๑๖๑
รายที่ ๔		๑๖๔
รายที่ ๕		๑๖๘
รายที่ ๖		๑๗๒
รายที่ ๗		๑๗๖
รายที่ ๘		๑๘๐
รายที่ ๙		๑๘๕
รายที่ ๑๐		๑๙๐
๒.	แนวทางที่ใช้ศึกษาถึงโสเภณีบางราย	๑๙๕
๓.	พระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. ๑๒๗	๒๐๑
๔.	พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓	๒๑๐

๕. ระเบียบการประสานงานเพื่อปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓	๒๑๔
๖. ขอบบังคับว่าด้วยระเบียบวินัยและการทำงานของ ผู้รับการสงเคราะห์ตาม พ.ร.บ.ปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๐๓	๒๑๖
๗. ระเบียบการปล่อยตัวผู้รับการสงเคราะห์ตาม พ.ร.บ.ปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๐๓	๒๒๑
บรรณานุกรม.....	๒๒๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑. สถิติแสดงการเปลี่ยนแปลงโรงและหญิงนครโสเภณี
ในกรุงเทพฯ และธนบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ.
๒๔๗๒ - พ.ศ.๒๕๐๓ ๓๓ - ๓๔

๒. จำนวนผู้รับการสงเคราะห์ระหว่างปี ๒๕๐๓ - ๒๕๐๖..... ๔๗

๓. จำนวนผู้รับการสงเคราะห์รับการอบรมและเรียน
หนังสือ สถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ ปากเกร็ด.....๑๐๘

๔. จำนวนผู้รับการสงเคราะห์รับการอบรมและเรียน
หนังสือ สถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ บ้านเกร็ดตระการ.....๑๐๘

๕. การรับเข้าและปลดปล่อยตัวผู้รับการสงเคราะห์
ในปี ๒๕๐๗๑๒๘

๖. จำนวนผู้รับการสงเคราะห์ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจนำส่ง
ตัวเข้ารับการสงเคราะห์ในปี ๒๕๐๗ แยกตาม
จำนวนครั้ง..... ๑๓๐

รายการแผนภูมิประกอบ

<u>แผนภูมิที่</u>	<u>หน้า</u>
๑. แผนภูมิส่วนราชการ เดิม	๘๒
๒. แผนภูมิการดำเนินงานของสถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ	๘๓

บทนำ

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า การโสเภณีเป็นเรื่องที่ปรากฏอยู่ในสังคมมาตั้งแต่ครั้งโบราณ แม้แต่ครั้งพุทธกาลก็มีการกล่าวถึงเรื่องหญิงนครโสเภณี ในปัจจุบันนี้ เนื่องจากการโสเภณีได้ขยายตัวออกไปและก่อให้เกิดผลร้ายแก่สังคมมากมายหลายประการ ประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการดำเนินการต่อต้านการโสเภณี โดยการออกกฎหมายควบคุมหรือปราบปราม จนถึงกับมีการดำเนินงานในชั้นระหว่างประเทศโดยผ่านองค์การสหประชาชาติ ผลก็คือ การค้าประเวณีกลายเป็นสิ่งที่ถูกจำกัดและกวาดล้างโดยกฎหมายของประเทศต่างๆ ประเทศไทยเราในฐานะภาคีสมาชิกของสหประชาชาติก็ได้สังเกตเห็นว่า โสเภณีเป็นสิ่งชั่วร้าย และนำมาซึ่งผลเสียหายแก่ประเทศมากมายหลายประการ ควรจะปราบปรามให้หมดสิ้นไป หรืออย่างน้อยก็ควรลดปริมาณโสเภณีให้น้อยลง ดังนั้น ประเทศไทยเราจึงได้ตราพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณีขึ้นบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. ๑๒๗ ซึ่งรับรองระบบการจดทะเบียนโสเภณีว่าเป็นอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมายเสีย ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งที่จะควบคุมการค้าประเวณีที่เป็นไปในลักษณะเป็นการเปิดเผยและน่าอับอาย หรือกระทำให้เป็นที่ยึดครองราคาของแก๊งอาชญาชน ตลอดจนตราพระราชบัญญัติลงโทษการค้าประเวณีที่กระทำโดยบุคคลที่เป็นชาย โดยให้มีบทลงโทษผู้ทำการค้าประเวณี นอกจากนี้ยังให้มีการแก้ไขปรับสภาพอบรมและฝึกอาชีพโสเภณีอีกด้วย^(๑) และผลแห่งการตรวจกฎหมายฉบับนี้ ก็ได้มีการตั้งสถานสงเคราะห์หญิงโสเภณีขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ให้การอบรมแก้ไขหญิงโสเภณีให้กลับตนเป็นคนที่ดีตามนโยบายของสหประชาชาติต่อไป

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่กำหนดไว้ว่า "ให้กรมประชาสงเคราะห์จัดตั้งสถานสงเคราะห์ สำหรับรักษาและอบรมฝึกอาชีพผู้รับการสงเคราะห์"^(๒) อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์อาศัยอำนาจตามความในกฎหมายดังกล่าวออกประกาศกรมประชาสงเคราะห์ให้จัดตั้งสถานสงเคราะห์ขึ้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ นับแต่นั้นมาก็ได้มีการดำเนินงานแก้ไขอบรมและฝึกอาชีพแก่

(๑) พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ เหตุผลในการประกาศใช้

(๒) พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๒

หญิงโสเภณีที่สมัครใจจะกลับตัวเป็นคนดี และหญิงโสเภณีที่ถูกจับกุมในฐานะกระทำผิดตามพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี ทั้งนี้ก็ควรหวังว่า ภายหลังที่ผู้รับการสงเคราะห์ได้รับการปลดปล่อยออกไปจากสถานสงเคราะห์แล้ว จะได้มีวิชาชีพคิดตัวสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงชีวิตโดยไม่ต้องประกอบการค้าประเวณีอีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม นับเป็นเวลาสี่ปีเศษแล้วที่ได้ประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำนวนโสเภณีมิได้ลดน้อยลงแต่อย่างใดเลย ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยสาเหตุต่างๆประการ เป็นต้นว่า การที่ยังมีผู้นับสนุนกิจการโสเภณีอยู่ การละเลยของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย การขาดเครื่องมือที่จะรักษากฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และประการสำคัญที่สุดก็คือ มิได้ให้ความเห็นว่า การให้การสงเคราะห์ของทางราชการดำเนินไปอย่างไร้ผล จึงไม่สามารถแก้ไขให้โสเภณีกลับตัวเป็นคนดีได้ คงจะเห็นได้จากมีผู้โจมตีการสงเคราะห์โสเภณีที่ทางราชการกำลังจัดทำอยู่เสมอ ซึ่งจะขอคัดเอาข้อความบางตอนมาแสดง ณ ที่นี้

พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณีมีข้อโหว่ เปิดโอกาสให้มีบุคคลประพฤติผิดๆ อยู่ในมวง และถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้มงวดกวดขันจับกุมจริงๆ ก็ไม่มีที่จะให้อยู่เพียงพอ ไม้มิงบประมาณจะเลี้ยงดู ทั้งจะต้องเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนอีกมาก และส่วนมากก็แกนเสียวตาย เวลานี้ทราบว่ามีผู้ปลดปล่อยไปแล้วร้อยละ ๕๕ ประพฤติอย่างเดิมอีก เพราะรายได้ดี ไม่เห็นคเหน้อย ไม่ต้องลงทุนอะไร แต่เจ้าสำนักต่าง ๆ ก็มีรายได้ดีไปตาม ๆ กัน (๓)

นอกจากนี้ยังมีการเสนอความเห็นต่อไปอีกว่า

ถ้าจะแก้ไขให้เกิดผลจริงจัง ๆ ต้องเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ควรจัดเป็นเมืองโสเภณี หรือนิคมโสเภณีขึ้นแทนที่ ดำเนินการอยู่อย่างที่เป็นหลายประเทศเขาทำกัน เรื่องโสเภณีนี้นี้ประเทศไหนก็มี เมื่อเราไม่สามารถที่จะกำจัดให้หมดไปได้ ก็ควรจะจัดเป็นเมืองโสเภณีเสียเองดีกว่าให้เอกชนจัดนอกกฎหมายอยู่ในขณะนี้ (๔)

ข้อความที่มีผู้วิจารณ์ไว้ข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า เป็นการกล่าวถึงการสงเคราะห์โสเภณีว่าดำเนินไปอย่างไร้ผล ผู้ที่ได้รับการสงเคราะห์เมื่อถูกปลดปล่อยจากสถานสงเคราะห์แล้ว ส่วนใหญ่คงประกอบอาชีพเดิมอีก ถ้าหากเป็นเช่นนั้นจริง ก็ย่อมจะหมายถึงรัฐ

(๓) หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๒ เรื่อง เมืองโสเภณี โดยนักพัฒนา

(๔) เรื่องเดียวกัน

ไต่ลื่นเปลื้องงบประมาณ กำลังคน และเวลาโดยมิได้ประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย ถ้าหากจะ
 ใช้สิ่งที่รัฐเสียไปในการพัฒนาประเทศแล้ว ประโยชน์ที่จะได้รับย่อมจะมีมากกว่า ในขณะที่
 เกี่ยวกันนั่นเอง รัฐซึ่งเป็นฝ่ายดำเนินการให้การส่งเสริมให้ได้แก่กลงถึงผลความก้าวหน้า
 ของงานอยู่เสมอว่า ค่าเงินไปอย่างมีประสิทธิภาพจะเห็นได้จากในรายงานประจำปีหนึ่ง ๆ
 ที่ได้มีการกล่าวถึงวิธีดำเนินงานเป็นขั้น ๆ ตลอดจนมีภาพประกอบแสดงถึงการได้รับผลดีใน
 การดำเนินงาน โดยเหตุนี้ จึงไม่อาจทราบได้ว่า การส่งเสริมให้โสเภณีที่รัฐกำลังจัดทำ
 อยู่นั้นได้ผลเพียงใดหรือไม่ การที่มีผู้วิจารณ์ถึงการดำเนินงานของรัฐไว้ในหน้าหนังสือพิมพ์
 ก็ไม่ได้มีการศึกษาให้ทราบถึงรายละเอียดในการดำเนินงานว่าทำกันอย่างไร เป็นเพราะ
 เหตุใด จึงไม่ได้ผล มีอุปสรรคและข้อบกพร่องควรแก้ไขประการใด จึงเป็นข้อโจมตีที่
 ขาดหลักฐานและปราศจากเหตุผลมาสนับสนุน ส่วนทางฝ่ายราชการย่อมเป็นการแน่นอนที่
 จะเสนอผลงานอันแสดงถึงสมรรถภาพในการทำงานของตน

เหตุนี้เอง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานส่งเสริมให้โสเภณี
 ที่ทางราชการกำลังจัดทำอยู่ว่าค่าเงินไปอย่างใดผลดีหรือไม่เพียงไร ความมุ่งหมายประ
 การแรก จึงเป็นการมุ่งศึกษาถึงผลการดำเนินงาน นอกจากมุ่งศึกษาถึงผลดำเนินงาน
 แล้ว ความมุ่งหมายประการต่อไปของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะทราบถึงการบริหาร
 งานของสถานส่งเสริมโดยละเอียด ว่าเป็นไปโดยเหมาะสมหรือไม่เพียงไร โดยจะมุ่ง
 ศึกษาถึงการจัดองค์การ กำลังเจ้าหน้าที่ ฐานะการเงิน และการประสานงาน ความมุ่ง
 หมายประการที่สาม ก็เพื่อที่จะศึกษาถึงวิธีการดำเนินงานของการส่งเสริมว่า มีวิธีดำเนิน
 งานของการส่งเสริมว่า มีวิธีดำเนินงานแต่ละขั้นแต่ละตอนเป็นไปอย่างไร ถูกต้องตาม
 หลักวิชาการหรือไม่ และสมควรแก้ไขปรับปรุงเพียงไร โดยจะได้ศึกษาอย่างละเอียดตั้ง
 แต่แรกเริ่มรับบุคคลเข้าไว้ส่งเสริมจนกระทั่งการปลดปล่อยและการช่วยเหลือภายหลังจาก
 นั้น ความมุ่งหมายประการที่สี่ ได้แก่ในกรณีที่มีอุปสรรคข้อขัดข้องอันควรแก้ไข วิทยานิพนธ์
 ฉบับนี้จะได้เสนอแนะให้แก้ไขปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนิน
 งานมากยิ่งขึ้น และความมุ่งหมายประการสุดท้าย ก็คือ การศึกษาถึงโสเภณีบางราย (Case
 study) อันจะทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของโสเภณีในรายนั้น ๆ อย่างละเอียด
 ว่ามีสาเหตุอะไรที่ทำให้มาประกอบอาชีพค้าประเวณี และพิจารณาถึงการให้การส่งเสริมให้

ว่าจะทำให้โสภณนั้น ๆ กลับตัวไค้หรือไม่ ซึ่งความมุ่งหมายอันนี้ย่อมจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานไค้ควย

โดยลักษณะของการศึกษาและการค้นคว้าวิจัยตลอดจนความมุ่งหมายประการข้างต้นของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ย่อมจะอำนวยความสะดวกในด้านส่วนบุคคลและส่วนรวมอย่างไม่ต้องสงสัย สำหรับในค้ำส่วนบุคคลนั้น ย่อมทำให้ผู้รับการสงเคราะห์ได้รับการสงเคราะห์ที่ถูกต้องต่อไป อันจะสามารถปฏิบัติตัวให้เข้ากับสังคมแวดล้อมได้ในภายหน้า ในค้ำส่วนรวมนั้นย่อมเป็นผลให้รัฐได้รับประโยชน์หลายประการ ประการแรก ทำให้รัฐสามารถทราบถึงการค้ำเนินงานว่า ค้ำเนินการอย่างไค้ผลดีหรือไม่เพียงไร มีอุปสรรคอันควรแก้ไขอย่างไรหรือไม่ เพราะเท่าที่ไค้แล้ว ๆ มายังไม่มีผู้ไค้ทำการศึกษาถึงการค้ำเนินงานสงเคราะห์โสภณ ฉะนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงอาจใช้เป็นแนวทางพิจารณาถึงการค้ำเนินงานและจะไค้แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องให้หมดไป อันจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประการที่สองเท่าที่เป็นอยู่ รัฐต้องไค้เงินไปเป็นจำนวนในปีหนึ่ง ๆ ประมาณ ๒,๐๕๐,๐๐๐ บาท^(๕) ซึ่งจำนวนมีไค้น้อย และทราบว่ารัฐยังเตรียมการที่จะขยายงานที่จะจัดตั้งสถานสงเคราะห์ขึ้นให้ครบทุกภาคโดยจะจัดตั้งขึ้นตามจังหวัดใหญ่ ๆ และจัดตั้งขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมาเป็นแห่งแรก^(๖) ฉะนั้น ถ้าหากไค้มีการแก้ไขปรับปรุงการค้ำเนินงานของสถานสงเคราะห์ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นแล้ว ย่อมจะไค้เป็นแนวทางพิจารณาจัดตั้งสถานสงเคราะห์ในต่างจังหวัดไค้ได้ง่าย ประโยชน์ประการสุดท้ายก็ไค้คือ ทำให้รัฐไค้ทราบถึงการค้ำเนินงานว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร ในส่วนที่ไค้ก็ควรจะค้ำเนินต่อไป ในส่วนที่เสียนั้นก็ควรจะแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้นไป

ทั้งที่ไค้กล่าวแล้วว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาค้นคว้าถึงเรื่องการสงเคราะห์หญิงโสภณ ฉะนั้นขอบเขตของการศึกษาจึงมุ่งไปที่การค้ำเนินการของสถานสงเคราะห์ที่ทางราชการจัดทำอยู่เป็นประการสำคัญ นอกจากนี้แล้ว ยังไค้ศึกษาถึงเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับ

(๕) การสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ รายงานประจำปี ๒๕๐๖ ของกองสัมมาอาชีวสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย เอกสารกรมประชาสงเคราะห์ ลำดับที่ ๓๕ เล่มที่ ๖/๒๕๐๗ หน้า ๑๒ คอไปนี้เรียกว่า รายงานประจำปี ๒๕๐๖

(๖) หนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๐๗

ประวัติความเป็นมาของโสเภณี เพื่อให้ทราบถึงเรื่องโสเภณีได้ดีขึ้น และศึกษาถึงสาเหตุแห่งการเป็นโสเภณี อันจะใช้เป็นแนวทางพิจารณาให้การสงเคราะห์โดยเหมาะสมต่อไป โดยเหตุนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ๒ ภาค ภาคแรกเป็นเรื่องทั่วไป แบ่งเป็น ๓ บท บทที่ ๑ เป็นเรื่องกล่าวถึงประวัติของโสเภณี จะกล่าวเป็นการทั่ว ๆ ไป เริ่มตั้งแต่สมัยดั้งเดิมจนถึงสมัยปัจจุบัน บทนี้จะแสดงให้เห็นถึงกำเนิดการขยายตัว การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคมที่มีต่อโสเภณีแต่ละยุคแต่ละสมัย บทที่ ๒ เป็นการศึกษาถึงเรื่องราวเกี่ยวกับโสเภณีในส่วนที่คล้ายกับบทแรก แต่ในบทนี้จะกล่าวเฉพาะโสเภณีในประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งแบ่งกล่าวไว้เป็นสามตอนเริ่มตั้งแต่ระยะยังไม่มิกฎหมายควบคุม สมัยประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. ๑๒๗ และสมัยปัจจุบันประกาศใช้พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ สำหรับ บทที่ ๓ จะกล่าวถึงสาเหตุแห่งการเป็นโสเภณี ในบทนี้จะกล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลผลักดันให้บุคคลกลายเป็นโสเภณี ซึ่งแยกออกได้เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ในบทนี้จะชี้ให้เห็นว่า การที่บุคคลประกอบการค้าประเวณี มิได้เกิดจากสาเหตุอันเดียว แต่เนื่องมาจากปัจจัยหลาย ๆ อย่างเข้ามีส่วนผลักดันในตัวบุคคล ปัจจัยเหล่านี้จะผสมกันเข้าจนทำให้บุคคลตัดสินใจค้าประเวณีในที่สุด ภาคที่สองประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้าเนินงานสงเคราะห์โสเภณี โดยจะแบ่งเป็น ๔ บท บทแรกคือบทที่ ๔ เป็นการศึกษาถึงการบริหารงานของสถานสงเคราะห์ได้กล่าวถึงอาคารสถานที่ การจัดองค์การ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ฐานะการเงินและการประสานงาน บทที่ ๕ กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานสงเคราะห์โดยศึกษาถึงวิธีการดำเนินงานสงเคราะห์อย่างละเอียด เริ่มตั้งแต่รับบุคคลไว้ในสถานสงเคราะห์ โดยกล่าวถึงขอบเขตของการสงเคราะห์ กรรมวิธีการดำเนินงาน การปรับสภาพ การฝึกอาชีพ การใช้แรงงานระเบียบวินัย และบริการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ผู้รับการสงเคราะห์ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในสถานสงเคราะห์ บทที่ ๖ จะได้กล่าวถึงการปลดปล่อย อันมีสาระเกี่ยวกับระเบียบการปลดปล่อย วิธีการปลดปล่อย การช่วยเหลือภายหลังการปลดปล่อย และการติดตามผล บทที่ ๗ อันเป็นบทสุดท้ายของภาคสอง จะได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการค้าเนินการสงเคราะห์บาง

ประการ กับสถานสงเคราะห์ข้างแห่งในต่างประเทศ โดยจะศึกษาเปรียบเทียบในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับบริหารงานและวิธีการสงเคราะห์ และในบทสุดท้ายจะเป็นบทสรุปจะกล่าวถึงอุปสรรคและความสำเร็จในการดำเนินงาน ประโยชน์ในการจัดตั้งสถานสงเคราะห์ และข้อเสนอแนะอันควรแก้ไขปรับปรุงต่อไป นอกจากนี้ในภาคผนวกจะได้กล่าวถึงการศึกษาถึงโสเภณีบางราย (Case study) ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาของโสเภณีจากสถานสงเคราะห์บางราย เกี่ยวกับประวัติชีวิตความเป็นมา ทั้งประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว สาเหตุที่ผลักดันให้บุคคลกลายเป็นโสเภณี ลักษณะสิ่งแวดล้อมข้อมูลทางเพศ และการได้รับการสงเคราะห์ในปัจจุบัน ตลอดจนทัศนคติเกี่ยวกับการสงเคราะห์

สำหรับในเรื่องเกี่ยวกับโสเภณีนี้ ในประเทศไทยเรายังไม่ค่อยมีผู้ศึกษาและคนคว้ามานัก ต่างกับในต่างประเทศซึ่งมีผู้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยไว้มากพอสมควร ทั้งนี้อาจจะเป็นควยการคนควาและวิจัยในประเทศไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และเพิ่งมีการค้นคว้าในการวิจัยมาไม่นานนี้ ฉะนั้น จึงไม่มีผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัยไว้มากนัก ในระยะหลังรัฐบาลได้จัดตั้งสภาวิจัยแห่งชาติขึ้นได้สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ จึงทำให้มีผู้ค้นคว้าวิจัยมากขึ้น

อย่างไรก็ดี การค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องโสเภณีนี้ได้มีผู้ทำมาก่อน คือในปี ๒๕๐๓ ร.ท. บุญส่ง เปาตรง ได้เสนอวิทยานิพนธ์เรื่องปัญหาโสเภณีในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยานิพนธ์ฉบับดังกล่าวได้กล่าวถึงเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาโสเภณี แต่สาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนั้นก็ได้ศึกษาถึงการสงเคราะห์โสเภณีไว้อย่างละเอียด ทั้งนี้เนื่องจากในระยะนั้นเพิ่งเริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ และการดำเนินงานสงเคราะห์ก็เพิ่งเริ่มขึ้น นอกจากวิทยานิพนธ์ดังกล่าวแล้ว ขณะนี้ทางสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา ก็ได้กำลังทำการวิจัยเรื่องการโสเภณีอยู่ โดยมอบให้ พ.ญ. คุณหญิงเพ็ญ เวชบูล เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งขณะนี้สาขาสังคมวิทยาได้ประมวลผลงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร สภาวิจัยแห่งชาติแล้วแต่ก็ยังมีไต่หุคดำเนินการ คงยังวิจัย

ต่อไปอีก อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของสภาวิจัยแห่งชาติในขณะนี้ก็ยังมิได้วิจัยครอบคลุมไปถึงเรื่องการสงเคราะห์โสเภณีด้วย ฉะนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ศึกษาถึงเรื่องการสงเคราะห์โสเภณีจึงเป็นการต่อเนื่องจากการวิจัยค้นคว้าที่ได้มีผู้ทำไว้แล้วดังกล่าวข้างต้น ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้าในขณะนี้

ในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้ แหล่งของข้อมูลที่สำคัญอยู่ที่สถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพ ซึ่งเป็นหน่วยราชการสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ฉะนั้น การค้นคว้าจึงต้องรวบรวมจากสถานสงเคราะห์ดังกล่าวซึ่งมีอยู่ ๒ แห่ง คือที่บ้านเกร็ดตระการ เกาะเกร็ด อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และที่สถานสงเคราะห์หญิงไร้อาชีพปากเกร็ด ริมถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี นอกจากนี้แล้ว แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ก็รวบรวมได้จากกองสัมมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ เอกสารต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการโสเภณีที่ทางสภาวิจัย สาขาสังคมวิทยาได้รวบรวมไว้ หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่ค้นพบได้จากห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของต่างประเทศ และได้จากการสอบถามบุคคลผู้รู้ และผู้ทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานทางค่านนี้ ตลอดจนศึกษาจากโสเภณีบางรายในสถานสงเคราะห์ ส่วนวิธีการรวบรวมนั้น ก็ทำโดยวิธีการศึกษาค้นคว้าจากตำราและผลงานต่าง ๆ ที่มีอยู่ รวบรวมสถิติตัวเลขจากหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวบรวมไว้ การสัมภาษณ์จากท่านผู้รู้และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การสังเกตถึงการทำงานในสถานสงเคราะห์ การสัมภาษณ์หญิงโสเภณีในสถานสงเคราะห์บางราย ซึ่งจะสัมภาษณ์ตามแนวแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า แบบสอบถามนี้ได้มีข้อมูลที่จะทราบถึงประวัติส่วนบุคคล ประวัติครอบครัว ลักษณะสิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่เมื่อค้าประเวณี ข้อมูลทางเพศ และการได้รับการสงเคราะห์ ฉะนั้น วิธีการวิจัยจึงต้องกระทำทั้งงานห้องสมุดและงานสนาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อสันนิษฐานเบื้องต้นก็คือ การดำเนินการสงเคราะห์โสเภณีในปัจจุบันยังคงดำเนินไปอย่างไร้ผลดีเท่าที่ควร ทั้งจะเห็นได้จากการดำเนินงานสงเคราะห์ได้รับการโจมตีจากหนังสือพิมพ์และบุคคลทั่วไป นอกจากนี้เท่าที่สังเกตเห็นจากการบริหารงานและวิธีการดำเนินงานยังมีอุปสรรคในการดำเนินงานอีกหลายประการ จึงทำให้เกิดข้อขัดข้อง

ในการสงเคราะห์ หนึ่ง จากตัวเลขสถิติจำนวนผู้ถูกส่งตัวเข้ารับการสงเคราะห์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งให้เห็นว่าประมาณ ๑ ใน ๒ เป็นผู้ที่เคยถูกส่งตัวเข้ารับการสงเคราะห์มาก่อนแล้ว ด้วยเหตุนี้การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งทราบถึงข้อสันนิษฐานดังกล่าว

หนึ่ง สำหรับคำว่า "โสเภณี" นั้น โดยทั่วไปย่อมหมายถึงบุคคลที่รับสนองความต้องการทางเพศแก่บุคคลอื่นอย่างสาส์อน โดยมุ่งที่จะได้รับเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นเป็นการตอบแทน ดังนั้น ความหมายของโสเภณีจึงประกอบไปด้วยลักษณะสามประการ คือ มีการรับสนองความต้องการทางเพศ เป็นการรับสนองโดยทั่วไปอย่างสาส์อนไม่จำกัดบุคคล และเพื่อมุ่งประโยชน์คือค่าตอบแทน และคำนิยามในเรื่องนี้ก็ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายดังนี้

"การค้าประเวณี" หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับเอา การกระทำชำเราหรือการยอมรับเอาการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อ สวัสดิ์หรือความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่นอันเป็นการสาส์อนเพื่อสินจ้าง ทั้งนี้ไม่ว่า ผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ (๗)

โดยนัยดังกล่าว โสเภณีจึงมิได้ทั้งเพศชายและหญิง อย่างไรก็ตามที่ปรากฏในปัจจุบันก็ยังไม่เคยปรากฏว่า เคยรับโสเภณีชายเข้าไว้สงเคราะห์ ฉะนั้นความหมายของคำว่า "โสเภณี" ในวิทยานิพนธ์นี้ จึงให้หมายถึงเฉพาะโสเภณีที่เป็นหญิงเท่านั้น เว้นแต่จะได้กล่าวไว้เป็นอย่างอื่น.

(๗) พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๔